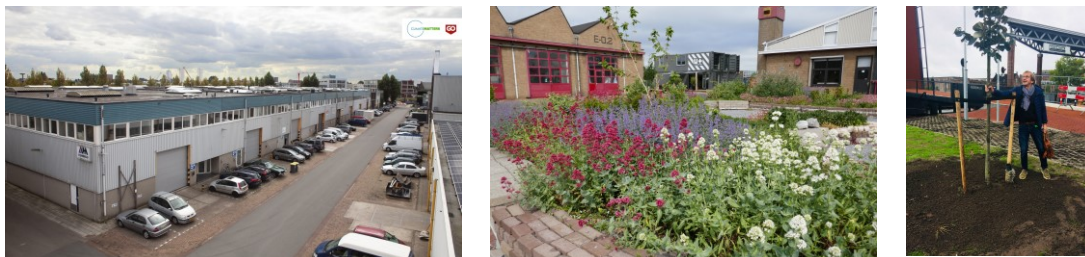

Advies Convenant Waarderpolder 2021 – 2025

Haarlem verdient een gedragen actieplan WP op basis van klimaatambities en ervaringen.

Advies aan: College en raad
Van: ClimateMatters, Ton Belderok

*ClimateMatters (CM) heeft ten doel om bij te dragen aan een gezond leef- en werkklimaat. CM werkt mee aan perspectiefverschuiving voor bedrijventerreinen naar: duurzaam, circulair, klimaatbestendig, natuurinclusief en op inclusiviteit en welzijn. CM legt accent op **partnerschap** om de doelen te bereiken en neemt de rol in van kwartiermaker. Zie bijlage SDG17plus.*

Inleiding

De gemeente Haarlem wil zich mede inzetten voor «een klimaatbestendig en duurzaam bedrijventerrein» (hoofdstuk 2).

In dit verband besteedt de gemeente aandacht aan vergroening in de openbare ruimte en een verantwoord (duurzaam) waterbeheer tijdens hevige neerslag (speelt in op de **doelstellingen 11 wateroverlast en 12 hittestress**). Mooi begin maar het kan beter!

De ambities en het effect eind 2025

ClimateMatters is voorstander van een krachtig geformuleerde ambitie voor wat betreft klimaatmaatregelen in het voorliggend convenant. Ter illustratie de volgende adviezen:

Advies 1:

CM adviseert in de komende jaren om toe te werken naar de ambitie: «het meest klimaatbestendige, bestaande bedrijventerrein van Nederland, eind 2025».

Het convenant is in werking getreden. De uitvoering wordt over de hele periode 2021–2025 vorm gegeven. Hierover wordt echter weinig in detail vermeld. Hierin schuilt het risico dat het bij mooie woorden blijft.

Advies 2:

Om concretisering en borging van de uitvoering ‘klimaatmaatregelen’ te bewerkstelligen adviseren we een partij als kwartiermaker aan te stellen. Een rol die CM in partnerschap op zich kan nemen en adviseert derhalve:

- 1. gezamenlijk een uitvoeringagenda/actieplan op te stellen;**
- 2. de kwetsbaarheid t.a.v. klimaat in de Waarderpolder in kaart brengen en verbinden met het actieplan;**

3. risicodialoog voeren;
4. meekoppelkansen benutten;
5. uitvoering stimuleren en faciliteren;
6. Vervolmaatregelen reguleren en borgen.

De financiële kansen bij een integrale aanpak en samenwerking

In het convenant wordt geen inzicht gegeven over financiële inzet van klimaatmaatregelen. CM meent dat een goed uitvoeringsprogramma met acties en projecten mogelijk wordt met inzet van benodigde geldstromen.

Advies 3:

CM adviseert om in te zetten op meerdere geldstromen, maar ook op voordelige impact bedrijven en daarvoor onderzoek te initiëren aangaande:

1. meekoppelen;
2. implementatieregeling klimaatadaptatie ingegaan per 1 januari 2021;
3. provinciale subsidiemaatregelen NH zoals o.a. onderzoek en uitvoeringsprojecten klimaatadaptatie (vervolgsubsidies onderzoek en uitvoering klimaatadaptatie 2021) en HIRB-subsidies 2021;
4. bijdragen en inzet Hoogheemraadschap Rijnland;
5. bijdragen van Fondsen t.b.v. groene maatregelen;
6. en natuurlijk eigen bijdragen van bedrijven.

De integrale aanpak raakt tal van andere onderdelen uit het convenant als revitalisering gebouwen, uitbreiding steenbreek Spaarnelanden, maar ook samenwerking in de toekomst van de MRA zoals een MRA video eind 2020 suggereert.

Advies 4:

CM adviseert een integrale aanpak die aansluit bij aanpalende beleidsvelden en veranderende wet- en regelgeving. Denk aan natuurinclusief bouwen/verbouwen; waterplan Haarlem 2014 en nieuwe aanvullingen en bijstellingen; Integraal groenbeleidsplan maar ook aan nieuwe regels CO2.

Starten waar mogelijk en interactief bijstellen waar nodig

CM ziet aanknopingspunten in het convenant om te beginnen en gelijktijdig de uitvoeringsagenda bij te stellen.

Advies 5:

1. onderscheid kansen (laaghangend fruit) en risico's, zorg voor het schouwen op belangrijke processtappen;
2. koppel groen met andere doelstellingen uit het Convenant zoals prettige loop/fietsroutes en organiseer brede insteek met atelier cq markt gemeente en marktpartijen;
3. ga aan de slag met klimaattools en groene baten-analyse en werk samen in innovatieve oplossingen;
4. start bredere samenwerking in de ketens rond klimaat;
5. werk aan bewustwording achter de hekken van de bedrijven;
6. werk verder aan al gestarte initiatieven zoals groen in Harmenjansbuurt;
7. en tenslotte werk aan enkele pilots zoals Mickelersweg en meer.

Werken aan de haalbaarheid van de Sustainable Development Goals

Visiedocument (in ontwikkeling), ClimateMatters, dr. R. Cremer (11 jan 2021) ®

Het ecosysteem kan worden beschreven als een verzameling onderling verbonden en interactieve systemen, zoals: op het hoogste niveau (het universum), de wereld, de biosfeer, levende organismen en mensen.

Menselijke activiteit in een eco-systeem

Een systeem lijkt misschien stabiel, maar reageert op veranderingen in het systeem. Veranderingen, zoals overconsumptie, overbevolking, uitputting van natuurlijke hulpbronnen en verwaarlozing van het ecosysteem rekken en krimpen het systeem in verschillende richtingen.

Over het algemeen zijn systemen niet goed of slecht. Met andere woorden, het balancermechanisme van systemen werkt autonoom zonder waarden als goed of slecht, terwijl de effecten door de mens worden gewaardeerd of veroordeeld. Met andere woorden het ecosysteem herstelt haar evenwicht dat resulteert in klimaatverandering die door mensen als schadelijke wordt ervaren (hittestress, wateroverlast en veel meer).

De ontregeling in het ecosysteem vormt een ernstige bedreiging voor de mens. Een reactie die we te laat hebben onderkent. Werken aan 'herstel' is moeilijk omdat de ontregeling het gevolg is van vele jaren van aanpassing. Met hun korte termijn denken lijken mensen dan geen grip meer te hebben op 'de motor' van het systeem. Breed gedragen actie is dan nodig om het systeem weer enigszins terug te brengen in een toestand waarin we als mensen kunnen leven..

SDG's in SYSTEMEN

De 17 SDG-doelen zijn onder te brengen in drie belangrijke systemen: de biosfeer, de samenleving en de economie (zie model researchgate.net, hieronder). ClimateMatters wil in deze systemen de rol van de mens benadrukken: de actoren die klimaatdoelen opstellen en als leidraad gebruiken.. Mensen halen hun bronnen voor voedsel en productie uit de biosfeer en drijven hiermee handel in hun economieën. Met hun optreden als actoren in economische systemen hebben ze over vele jaren de biosfeer uitgeput. Het ligt dus voor de hand dat zij ook bijdragen aan hersteloperaties. De SDG-doelen stellen hiervoor een kader met minimale voorwaarden om naar te handelen. Menselijk handelen is over het algemeen gebaseerd op waarden, visie en doelgerichte acties. SDG17 (partnerschap en het bereiken van doelen) lijkt dan het beste te passen bij dit uitgangspunt. ClimateMatters stelt voor om dit doel specifieker te formuleren om de SDG's te realiseren. Zie hiervoor de thematische uitsplitsing in de tweede tabel **SDG17+**. ®

SYSTEM LEVEL	Orientation	SDG's in systems
Mastering skills	Partnership > Reach goals Human actors	17
BIOSPHERE	SOURCE LIFE	13 15 6 14
SOCIETY	HUMAN SUSTAINABLE LIVING	1 2 3 4 5 7 11 16
ECONOMY	CIRCULAR PROVISIONS	8 9 10 12

SDG17+®			
SDG 17A sense of urgency	awareness, values, priorities		a FEELING
SDG 17B vision, mission	motivation, drive, eco-efficacy		a KNOWING
SDG 17C leadership	governance		a DOING

Hoe SDG17+® werkt

De oorspronkelijke doelstelling van SDG17 is gericht op partnerschap en het bereiken van doelen. De plusvariant beschrijft het proces van deze doelstelling, benadrukt menselijk initiatief en verantwoordelijkheid. In die zin heeft werken aan SDG minder een vrijblijvend kader, maar is eerder gebaseerd op een diep gevoelde verantwoordelijkheid.

Bijvoorbeeld partnerschap is een noodzakelijke voorwaarde in samenwerking tussen partners om diensten te produceren of te leveren. Maximale duurzaamheid kan alleen bereikt worden als alle partners in de keten het streven naar duurzaamheid onderschrijven.

Daarom staat bewustwording in direct verband met het bereiken van duurzame doelen. Een **gevoel** dat is gebaseerd op waarden en urgentie om te handelen. Na het besef van de noodzaak om actie te ondernemen (werken aan SDG's) en het verkrijgen van inzichten kunnen plannen gemaakt worden. Tot slot, in de fase van DOING kan er duurzaam aan projecten, diensten en producten gewerkt worden.